

František Matějka

Senát Parlamentu České Republiky

Vážený pan

prof. MUDr. Miloš Janeček, CSc.

předseda Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku

Valdštejnské náměstí 17/4

118 01 Praha 1

V Mostě dne 07. 10. 2013

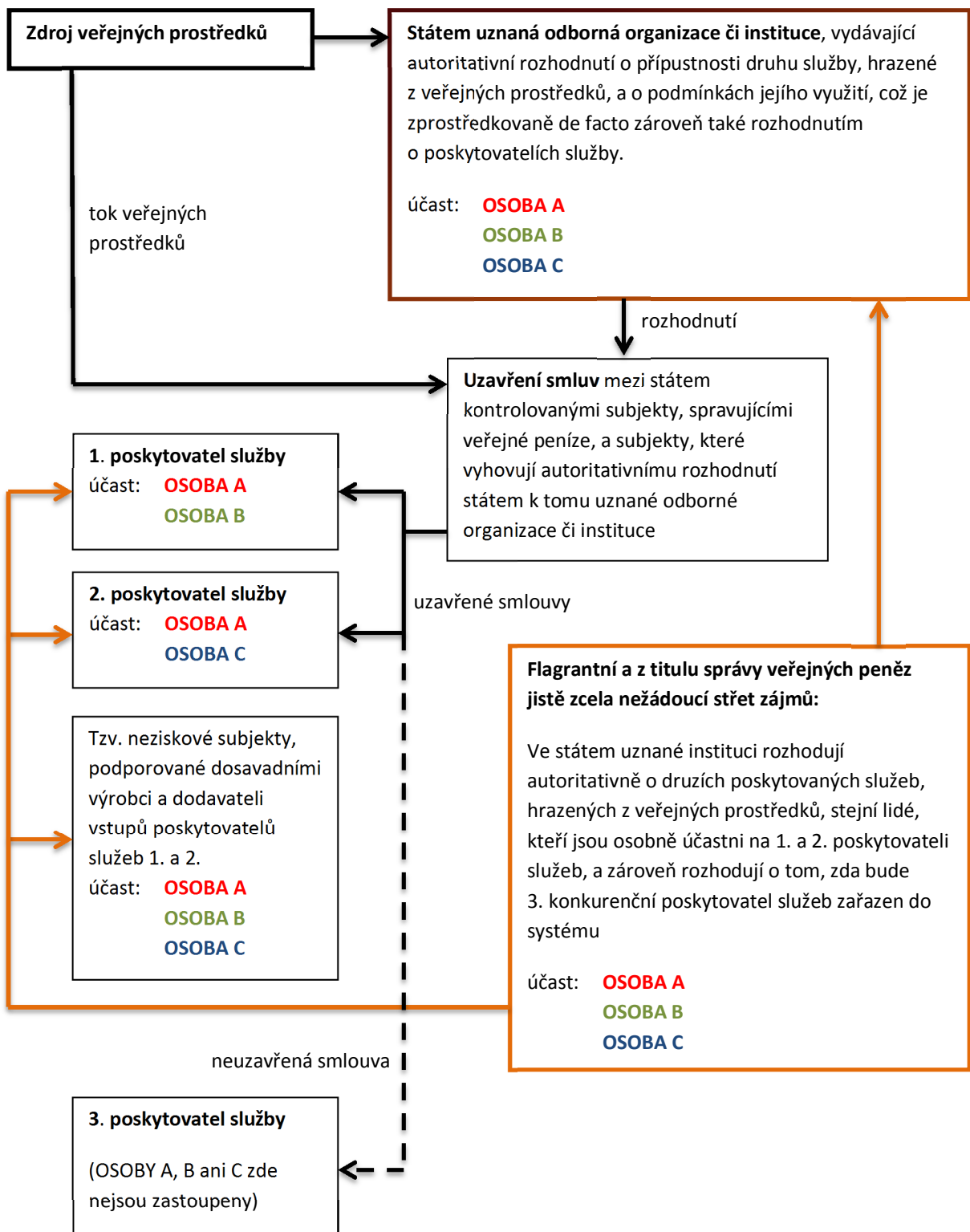
Věc: Upozornění na flagrantní střet zájmů osob účastných na odpovědích na vznesené otázky Výborem pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu PČR ve věci Petice za šetrnější a účinnější léčbu rakoviny

Vážený pane předsedo,

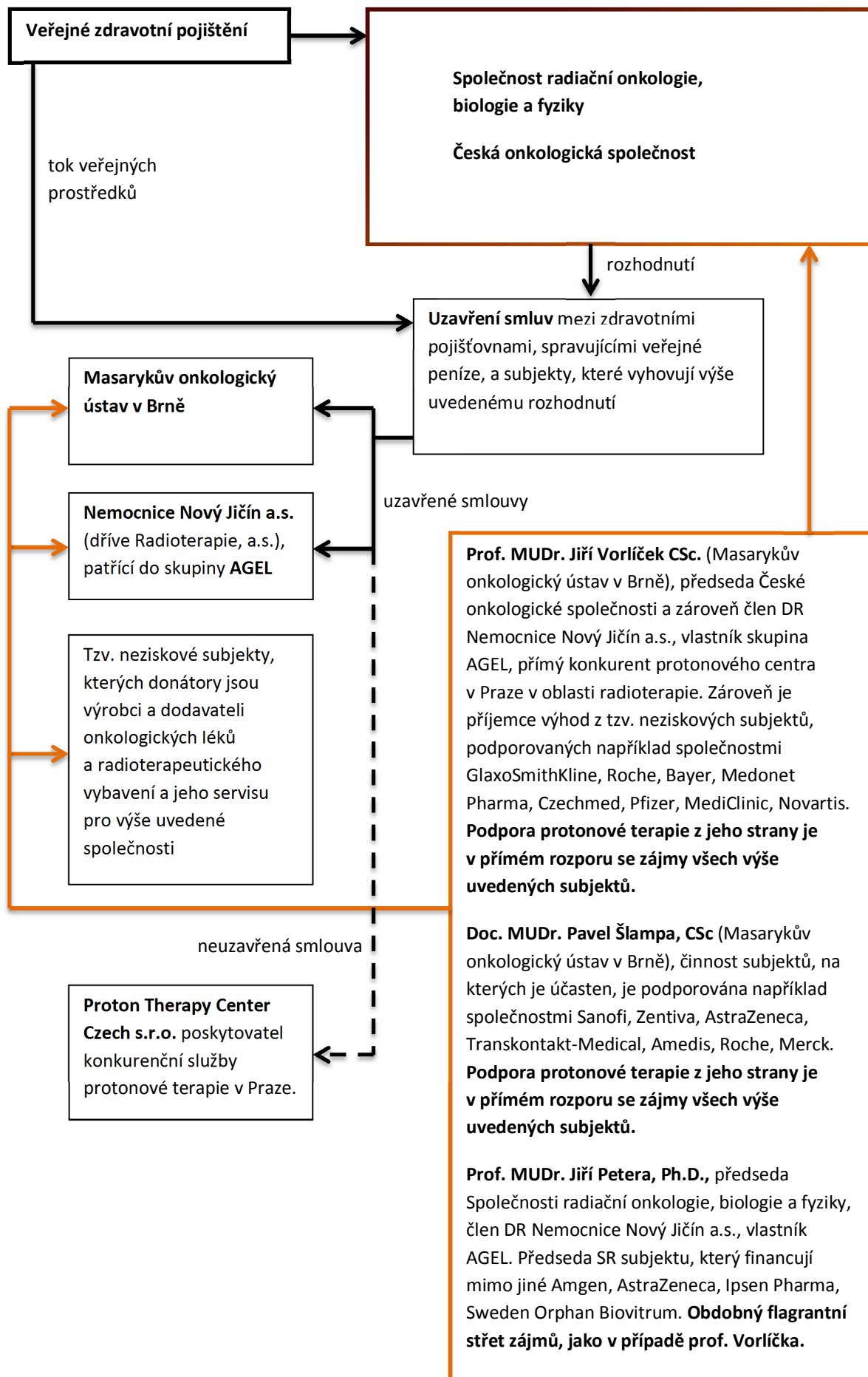
v průběhu období mezi uskutečněným prvním jednáním Výboru a plánovaným druhým jednáním ve věci Petice za šetrnější a účinnější léčbu rakoviny jsem se zaměřil mimo jiné na hledání důvodů, které mohou stát za negativním postojem konkrétních osob k aktivnímu zařazení protonové terapie mezi standardní léčebné metody, hrazené z veřejného zdravotního pojištění. Se závěry této práce si Vás, a před druhým jednáním Vaším prostřednictvím i všechny členy VZSP, dovoluji seznámit v tomto dopisu, neboť zjištění, která jsem učinil, poukazují na flagrantní střet zájmů osob, které se na zařazení výše uvedené léčby osobně podílí svými odbornými stanovisky, když jsou zároveň účastny na organizacích a institucích, které mají předkládat nestranná stanoviska. Musím hned v úvodu konstatovat, že jsem si před mou iniciativou Hlas pro život a její peticí nedokázal ani ve snu představit, že něco takového je v roce 2013 v České republice v oboru zdravotnictví možné.

Níže uvedení lidé by měli být nestrannými odborníky při hodnocení výhodnosti protonové léčby z hlediska medicínského a ekonomického. Všichni do jednoho jsou přitom v ukázkovém střetu zájmů, který by v žádné jiné oblasti veřejného života a veřejných rozpočtů nebyl akceptován a stal by se základem oprávněné diskvalifikace z rozhodování. Všichni tři jmenovaní jsou osobně účastni na takových organizacích, ze kterých mají vlastní příjem a další osobní benefity, a které jsou jako soukromoprávní subjekty nebo státem zřízené organizace s příjmem z veřejného zdravotního pojištění přímými konkurenty poskytování lékařské péče vůči protonovému centru v Praze. Všichni tři jsou také účastni na tzv. neziskových organizacích, u nichž významnými dárci jsou firmy z oblasti výroby a dodávek dosavadních onkologických léčiv a technologií pro dosavadní radioterapii fotony. Všichni tři jsou fakticky placeni těmi subjekty, které mají eminentní zájem na maximálním možném oddálení léčby protony v České republice.

Představte si následující obecnou situaci, kterou jsem pro žádoucí přehlednost zpracoval do grafického schématu:

Věřím, že se shodneme na faktu, že výše uvedený princip rozhodování o správě veřejných prostředků je nepřipustný nejen z morálního hlediska, ale že v řadě případů by byl základem k absolutní a zcela oprávněné zákonné diskvalifikaci konkrétních lidí z rozhodovacích pravomocí o druzích poskytovaných služeb, hrazených ve prospěch občanů z veřejných prostředků. Výše uvedený model rozhodování je **zcela nepřipustný** ve všech jiných oborech, ve kterých se rozhoduje o veřejném zájmu, avšak je **plně funkční a zcela reálný**, pokud jde o rozhodování ve věci zavedení protonové terapie mezi standardní léčebné metody, hrazené z veřejného zdravotního pojištění. Dosadte si konkrétní subjekty a jména a podívejte se:

Ano, výše uvedený model je základem rozhodování o tom, zda protonová léčba v České republice bude co nejdříve zpřístupněna onkologicky nemocným pacientům. O tom, zda zpřístupněna bude, totiž ve státem uznaných organizacích či institucích rozhodují stejní lidé, kteří jsou významnými zaměstnanci nebo dokonce členy statutárních orgánů těch soukromoprávních subjektů, které ve zdravotnictví nabízejí konkurenční služby oproti protonové terapii, a kteří si negativním postojem vůči zavedení protonové terapie mezi standardní léčebné metody, hrazené z veřejných prostředků, a umělým bržděním jejího zařazení hájí existenci vlastních pracovišť a zájmy vlastních zaměstnavatelů a donátorů tzv. neziskových organizací.

Výbor pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu PČR na svém prvním jednání ve věci Petice za šetrnější a účinnější léčbu rakoviny stanovil okruh otázek, na které chtěl před dalším jednáním ve věci a přijetím závěrů znát odpovědi od konkrétních subjektů. Subjektů, ve kterých hrají rozhodující roli mimo jiné výše zmíněné tři osoby. Zdvořile tímto naléhavě žádám členy VZSP, aby při hodnocení odpovědí na vznesené otázky a rozhodnutí o dalším postupu zohlednili výše uvedená fakta, která předkládám.

Bylo pro mě velmi smutným zjištěním, jak funguje rozhodování o zavedení nového druhu léčby v České republice, zejména když jsem zjistil, že v prvním schématu uvedený postup je základem schvalování nejen u protonové terapie, ale také u nově zaváděných léků u nás obecně. Dovoluji si výše uvedený postup, který podle mého občanského soudu nemá při správě veřejných peněz co hledat, označit za jeden z největších problémů nedostatku veřejných prostředků ve zdravotnictví, protežování vybraných subjektů dodavatelů léčiv, zdravotních pomůcek, vybavení, ale také poskytovatelů zdravotní péče. Panebože, vždyť výše uvedený postup je přímo ukázkové prostředí s obrovským korupčním potenciálem, které však existuje zcela legálně a v souladu s platnými zákony a předpisy. Jistě, můžeme vést diskusi nad morálními kvalitami lékařů nad rámec jiných oborů a omlouvat tím se zavřením očí existenci tohoto systému. V ostrém protikladu vůči takovému výkladu jsou však například kauzy předepisování léků, kterých snad užíváme dokonce nejvíce na hlavu v Evropě, a které jsou mnohými lékaři předepisovány podle toho, který farmaceutický reprezentant co nabídne. Není důvod si myslet, že v oblasti onkologie je tomu jinak, přičemž nejinak je tomu jistě i v případě vybavení nemocnic, nevyjímaje obrovské lobby výrobců dosavadních radioterapeutických zařízení a jejich údržby a servisu, které jsou přímou konkurencí protonové terapii. Té terapii, proti které tzv. autority tak bojují, a které sedí v tzv. nestranných státem uznaných odborných společnostech, zatímco jsou placeni konkurencí vůči těm, o kterých rozhodují.

Děkuji Vám za zohlednění výše uvedeného při Vašem rozhodování a hodnocení odpovědí, které Vám byly zaslány před dalším jednáním. **Jako občan, jehož aktivita Hlas pro život je jen jednou z mnoha, Vás zároveň jako politiky žádám, abyste vyvinuli maximální možné úsilí nad změnou výše uvedeného systému do budoucna. Ve zdravotnictví proteče každý rok cca 290 miliard veřejných prostředků. Pokud základem jejich použití je výše uvedený systém, nelze se divit, že peníze ve zdravotnictví chybí.** Ve všech volebních i politických programech, se kterými jste byli zvoleni do svých funkcí, se setkávám s bojem proti korupci a za lepší správu veřejných peněz. Dodržte své sliby. Ve skutečně demokratické společnosti nemá místo stav, kdy o veřejných penězích rozhodují lidé, kteří z nich profitují.

V poslední době jsem byl také svědkem mediálních výstupů odpůrců zavedení protonové terapie, kterým už selhaly předchozí „argumenty“ o ekonomické nevýhodnosti, nebo o málo

zkušenostech s touto metodou léčby, ve kterých začali srovnávat nízké počty léčených pacientů v jiných státech. V podstatě alibisticky apelují na to, že jejich přístup je vlastně srovnatelný s tím, jak je zaváděna protonová terapie jinde v Evropě. Dovolím si v této souvislosti konstatovat, že v dnešním materiálu jmenované společnosti, které podporují odpůrce protonové terapie v České republice, jsou nadnárodní koncerny s minimálně Evropským, ale ve většině světovým globálním přesahem. Lidé kradou, loupí a vraždí nejen v České republice, ale i v dalších státech. Dotace ze státních, municipálních a evropských veřejných peněz jsou rozkrádány jak u nás, tak v ostatních členských státech Evropské unie. Podle nejnovějšího šetření Evropského úřadu pro boj proti podvodům nás v tomto trendu dokonce předstihují staré zakladatelské státy EU. Není nejmenší důvod si myslet, že relativně nízký počet pacientů, léčených protonovou terapií v ostatních státech EU, není založen na stejných principech lobby stejných firem s obrovskou protežovanou tržní silou, jako u nás. To je dle mého soudu jediný důvod relativně nízkého počtu léčených pacientů. Nehleďte, naléhavě žádám, na tyto pseudoargumenty těch, kteří žijí z existence dosavadního systému. Máme společnou šanci být lepší, než jsou v okolních státech. Děkuji Vám.

Z medicínského a ekonomického hlediska totiž už dávno, máme-li hovořit o zákonem garantovaném nejšetrnějším možném ozařování a skutečné správě veřejných prostředků s péčí řádného hospodáře, nestojí základní otázka na úvahách, zda je protonová terapie jako druhotná možnost ve prospěch českých onkologických pacientů vhodná, ale komu ji, s ohledem na omezené kapacitní možnosti protonového centra v Praze, které se plní zahraničními klienty, jako první možnou volbu ozáření fakticky upřít.

Závěrem bych Vás rád informoval o skutečnosti, že mezi Proton Therapy Center Czech s.r.o., tedy poskytovatelem léčby protonovou terapií, a Vojenskou zdravotní pojišťovnou České republiky byla uzavřena historicky první a dlouhodobá smlouva o poskytování zdravotní péče pro její klienty. Jak je Vám jistě známo, tato pojišťovna, na rozdíl od VZP ČR, patří mezi nejlépe hospodařící zdravotní pojišťovny vůbec. Provedla si vlastní analýzu výhodnosti medicínské i ekonomické a rozhodla se zpřístupnit z obou důvodů protonovou terapii svým klientům. Dovoluji si tímto i Vaším prostřednictvím dát jiným, zejména pak právě VZP ČR, tento počín v oblasti správy veřejných prostředků s péčí řádného hospodáře za vzor.

Těším se na druhé jednání Vašeho výboru, kterého se rád osobně na základě pozvání opět zúčastním, a věřím, že po jeho závěrech budu moci poskytnout 150000 petentů ryze pozitivní informaci o výsledcích Vaší dosavadní práce. Děkuji Vám.

S úctou a přáním všeho dobrého

František Matějka
iniciátor petice a zmocněnec petičního výboru